

Asbjørn Sorteberg går fra borde

Etter oppnådd aldersgrense har professor Asbjørn Sorteberg trukket seg tilbake fra sine embetsplikter ved Norges Landbrukshøgskole.

Vi som kjenner Asbjørn Sorteberg, vet at han likevel kommer til å fortsette arbeidet for landbruksforskningen. Forskjellen blir vel at han heretter kan bruke mer av sin tid på forskjellige interessefelt. Embetspliktene som professor innen et stort fagområde medfører sterke begrensninger når det gjelder disponering av tiden.

Asbjørn Sorteberg er også bonde med solid bakgrunn i praktisk landbruk. Han eier og driver sin fedrenegård ved Krøderen som familien nå har tilflyttet som fast bopel.

Etter endt utdannelse ved Norges Landbrukshøgskole ble Asbjørn Sorteberg i 1937 ansatt som bestyrer av Selskapet Ny Jords forsøks- og demonstrasjonsgård på Smøla. Ved en stortingsbevilgning på kr. 30 000 for budsjettåret 1937—38, var det klart for å begynne utbyggingen av gården Moldstad til nevnte formål. Den første målsetting for gården ble den gang formulert slik:

«Undersøkelse av myras synking etter grøfting og dyrking, forsøk med ulike grøfteavtsander, ulike dyrkingsmåter og ulike frøblandinger, forsøk med gjødsling og kalking, sammenligning av ulike driftsmåter og undersøkelser for å finne botemidler mot visse mangelsykdommer på husdyra som en har mistanke om må stå i forbindelse med kvaliteten av det heimeavlede fôr. Gården skal dertil være til støtte for bureiserne ved at forsøksresultatene også blir fulgt og således demonstrert i praksis.»

Det var med andre ord en stor og krevende oppgave som den unge forsker, Asbjørn Sorteberg, ble pålagt. Re-

sultatene har vist at Sorteberg var rette mann til å løse problemene.

Nøysom og forståelsesfull nok til å avfinne seg med de spartanske vilkår som den første tiden kunne tilbys lederen og forskeren på Moldstad.

Stor tilpasningsevne til det uvante miljø som på Smøla møtte bondegutten fra Krødsherad.

Forskertrang og lyst til å finne løsningen på de problemene som truet med å knekke bureisingen på Smølamyrene.

Oppfinnsomhet til å forsøke utradisjonelle metoder ved nydyrkingen og nye stoffer til jordforbedring eller gjødsling, for å få gode avlinger som også motvirket de alvorlige mangelsykdommer husdyrene var rammet av på Smølamyrene.

Tålmod og krefter til å holde ut til resultatene kom klart fram og kunne brukes.

Evne til å informere bureiserne om dyrkingsmåter, gjødsling og driftsopplegg.

Det hører også til historien at Sorteberg fikk sin hustru fra Smøla. Han la her en del av grunnlaget for sine forskerkvalifikasjoner, som førte til professorembetet. Arbeidet og oppholdet på Smøla ble således på mange måter skjebnebestemmende for Asbjørn Sorteberg.

Under tiden som bestyrer på Moldstad fra 1937—1947 tok selvsagt utbyggingen av forsøks- og demonstrasjonsgården mye tid og arbeidskraft. Tross dette og de mange veiledningsopdrag i nærmiljøet, kom allerede i 1940 den første vitenskapelige publikasjon fra Sortebergs hånd, og flere fulgte i 1941 og senere. Det vises i denne forbindelse til en egen oversikt utarbeidet av professor M. Ødelien til dette hefte av Jord og Myr. Nevnte oversikt over faglige vitenskapelige publikasjoner, dokumenterer dimensjonene og innsatsen

hos Asbjørn Sorteberg som bestyrer på Moldstad, forsøksleder og senere professor ved Institutt for jordkultur, Norges Landbrukshøgskole.

Det er ikke bare Smølajordbruket eller myrjordbruket på vestkysten som har mottatt verdifulle informasjoner fra Sortebergs arbeider. Hans forskning har klarlagt problemer og gitt veiledning til jordbruket i hele vårt mangeartede land. Sorteberg er internasjonalt kjent som fagmann og benyttet som foredragsholder og i andre oppdrag.

Det er god grunn til å være Asbjørn Sorteberg særdeles takknemlig for det dyptpløyende forskerarbeid han har utført og de tjenester han har gjort for landbruket.

Ikke minst for Det norske jord- og myrselskap (tidligere Selskapet Ny

Jord og Det norske myrselskap) har Asbjørn Sorteberg vært en god mann. Villig til å ta på seg oppgaver av forskjellig salg, som leder på Smøla, som foredragsholder, som artikkelforfatter, ved utredningsarbeid og ved medlemskap i Selskapets styre.

Det er derfor en stor glede for oss at vi ved hjelp av Sortebergs kolleger og medarbeidere ved Norges Landbrukshøgskole, kunne få i stand dette heftet av Jord og Myr, tilegnet Asbjørn Sorteberg som en hedersbevisning, og med vår dypt følte takknemlighet.

Til slutt de beste ønsker både til fru Agnes og til Asbjørn Sorteberg, for mange gode arbeidsår fremover i tiden som kommer.

Ole Lie.

Asbjørn Sortebergs skriftlige arbeider

1940 — 1978.

Oversikt ved M. Ødelien

Et tilfelle av sterk biologisk kvelstoffassimilasjon? Ny Jord 27, 36—39. 1940. Erfaringer fra Ny Jords dyrkingsmåter av myr på Smøla. Medd. Det norske myrselsk. 28, 153—160. 1941.

Skadevirkning av kalk på myr. Medd. Det norske myrselsk. 28, 194—200. 1941. Gardsdrifta på Ny Jords forsøksgard 1944 og noen retningslinjer for utforming av drifta for bureiserne bygget på forsøksresultater og praktisk erfaring.

Ny Jord 31, 101—110. 1944.

Tilfeller av klorose ved plantedyrkingen på Smøla, og forhold som innvirker på klorosens opptreden. Tidsskr. norske landbr. 52, 151—156. 1945.

Ny Jords bureisingsvirksomhet og forsøksdrift på Smøla. Ny Jord 33, 3—16. 1946.

Hva har forsøkene på Smøla lært oss? Ny Jord 34, 55—113. 1947.

Melding fra Ny Jords forsøksgard på Smøla for årene 1938—47. Ny Jord 35, 39—56. 1948.

Karforsøk med ulike mengder kalk, fosfor, kvelstoff og magnesium til havre og bygg. Meld. Norges landbrukshøgskole 31, 377—416. 1951.

Molybdenmangel hos salat i karforsøk. Av M. Ødelien og Sorteberg. Forskn.forsøk landbr. 3, 69—74. 1952.

Forsøk med ulike kalkmidler til kvitmosetorv. Tidsskr. norske landbr. 59, 206—213. 1952.

Krillium. Gartneryrket 1952, nr. 44.

Kort melding om sammenhengen mellom avlingsresultater fra markforsøk i eng og kjemiske jordanalyser for fosfor og kalium. Medd. Det norske myrselskap, 51, 84—86. 1953.

Noen samspilleffekter ved planteproduksjon sett i relasjon til kjemiske avlingsanalyser. Meld. Norges landbr.høgskole 33, 162—170. 1953.